K O M U N I K A T.

Nr. 38 14. Maja 1943 W.P. Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

Dnia 12.V. rozgłośnia "Świt" złożyła hołd pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego. "Istnieją ludzie, którzy wrzaskliwą samoreklamą zdobywają u współczesnych ogromną wziętość, później jednak, gdy przejdą, zostaje po nich pustka i nicość. Ale istnieją duchy potężne, które w samotności i ciszy, w wielkiej męce wewnętrznej, odgadują bieg wypadków, chwytają sens najistotniejszych wydarzeń. I dopiero czas, historia, oświetlają pełnym blaskiem prawdziwą ich wielkość. Kiedy w 1933 r., po objęciu władzy w Niemczech przez Hitlera nikt w świecie nie przeczuwał jak doniosły zaszedł fakt, na lotnisku pod Paryżem wylądował samolot polski z wysłannikiem Rządu polskiego, wiozącym sprawozdanie o niemieckich przygotowaniach wojennych i raporty, przedstawiające potencjalną groźbę ruchu hitlerowskiego. Rząd polski proponował wspólne wystąpienie Polski i Francji przeciw Niemcom dla zduszenia w zarodku hitleryzmu. Sztab generalny francuski poparł polski projekt. Rząd francuski jednak, po porozumieniu się z Anglią, odmówił. Dziś historia pełnym blaskiem opromienia tego, który umiał przewidywać! Naród polski może być dumny, że on właśnie wydał męża stanu, przed którym teraz świat cały chyli czoła. Niemcy starają się zohydzić pamięć Marszałka, rzucając nań oszczerstwa, jakoby on pracował z Niemcami. W cieniu Belwederu giną jednak nikczemne kalumnie niemieckie. To właśnie I. Piłsudski żądał wojny prewencyjnej, to właśnie On odrzucił niemieckie propozycje wspólnej akcji przeciw sowietom. W ósmą rocznicę zgonu składamy hołd pamięci Marszałka."

Lord Halifax, amb. ang. w St. Zjednoczonych oświadczył, że w 1939 r. Polska wystąpiła zbrojnie w obronie swego terytorium. Anglia wtedy nie cofnęła słowa danego Polsce, nie cofnie go też w przyszłości. Stuletni okres, w czasie którego Polska była wykreślona z mapy Europy dowiódł wymownie, że w wschodniej części Europy nie może istnieć trwały pokój bez silnej Polski. Polska zatem musi zostać odbudowana. Naszym obowiązkiem jest przypilnować, aby Polsce stała sprawiedliwość, Nie podpiszemy pokoju krzywdzącego Polskę. Z tych to przyczyn z przykrością śledzimy nieporozumienie między Polską, a Rosją. Będziemy się starali, aby stosunki ~~xxxxx~~ między obu naszymi wielkimi sprzymierzeńcami uległy poprawie. Z 35 miljonów ludności polskiej 8 zniosło najstraszniejsze tortury lub znalazło śmierć. Goebbels robił wszystko, co mógł, aby poróżnić W. Brytanię z Ameryką, a następnie oba nasze państwa z Rosją."

Komitet Walki Cywilnej ostrzega, że niemcy w najbliższych dniach w okręgach lwowskim, lubelskim i białostockim ogłoszą mobilizację b. wojskowych. Komitet wydaje zakaz stawania do przeglądu, zgłaszanie się na punkty zborne, zakaz dobrowolnego wyjazdu na roboty.

Gestapo niszczy w Polsce wszystkie akta świadczące o zbrodniach. Pozostawia się tylko akta odnoszące się do polskich sabotaży i samoobrony, aby móc później uzasadniać represje. Sumienia zbrodniarzy niepokoją się. Dzieci gestapowców z Warszawy przewiezione już do Berlina.

Krügera w Krakowie zabiło 4 polskich zamachowców w niem. mundurach. Zamachowcom udało się zbiec. Krüger był osobistym przedstawicielem Hitlera w Gen. Gub. i jemu bezpośrednio podlegał.

Gen. Sikorski wysłał depesze gratulacyjne do gen. Eisenhowera i gen. Giraud, w których stwierdza, że zwycięstwo w Tunetanii otwiera drogę do ostatecznego zwycięstwa. Min. spr. zagr. Raczyński oświadczył, że Polska, która pierwsza podjęła walkę z niemcami, uważa, że pokój trwały może być ugruntowany jedynie na podstawie bezwzględnej kapitulacji niemiec, które muszą przyjąć warunki ustalone w Casablanca. Rząd polski odrzuca wszelką myśl kompromisu z hitlerowskim agresorem.

10.V. odbyło się posiedzenie Rady Narodowej w Londynie, na którym prem. Sikorski wygłosił przemówienie na temat zagadnień polityki zagranicznej. Rada Narodowa przyłączyła się jednomyślnie do wywodów premiera.

Min. Kwapiński złożył wobec prasy szwedzkiej oświadczenie, że Rząd Polski w Londyjnie jest rządem konstytucyjnym, opierającym się

na koalicji 4 wielkich stronnictw. Minister podkreślił zainteresowanie i uznanie, z jakim szedzkie czynniki gospodarcze przyjęły polskie projekty gospodarcze i finansowe na okres powojenny.

"Świt" podaje kilka znamiennych szczegółów o traktowaniu polskiego robotnika w Niemczech. W jednym z miast ukarano pol. robotników za kupno tytoniu. Sprzedawcom nic nie uczyniono złego. W Prusach Wschodnich natomiast jeden z niemców został ukarany na 5 lat więzienia za utrzymywanie stosunków handlowych z Polakiem, który mu sprzedał kartkę odzieżową, bo przez ten czyn "dopuścił się poniżenia godności narodowej".

W innym mieście powieszono pol. robotnika za utrzymywanie stosunku z niemką.

Polskie organizacje bojowe napadły pod Małogoszczą na pociąg wiozący kilka set osób, schwytanych w czasie łapanki ulicznej w Kielcach. Po sterroryzowaniu eskorty pociągu uwolniono wszystkich złapanych. Niemcom nie udało się wpaść na ślad sprawców napadu i uwolnionych.

Min. Eden wyraził imieniem rządu ang. wdzięczność pod adresem rządów emigracyjnych za to, że w najcięższym okresie Anglii nie opuściły Londynu, wierząc niezłomnie w ostateczne zwycięstwo sprzymierzonych.

Wychodzący w Haifie, w Palestynie, dziennik pol. zapewnia, że Polska w walce z Niemcami nie zna kompromisu, ma też pewne zaufanie do prez. Roosevelta i prem. Churchilla. Naród pol. wie, że Angla i St. Zjednoczone dotrzymają wiernie swoich zobowiązań.

Min. Kwapiński odwiedził w Szwecji internowane załogi statków pol., składając załogom słowa uznania za wzorowe ich utrzymanie.

Jeńcy włoscy w Afryce pozostają pod opieką polskich żołnierzy. Z wdzięczności za ludzkie traktowanie wybudowali ołtarz, pod kierunkiem wybitnego włoskiego artysty, o wysokiej wartości artystycznej, przed którym odprawiono pierwszą mszę św. na intencję pomordowanych pol. oficerów. Włosi pragną ołtarz ten ofiarować Polsce.

W niedzielę 9.V. tajna rozgłośnia "Świt" rozpoczęła drugą setkę dni swej pięknej działalności, wykonywanej w b. trudnych warunkach, przy szczupłym gronie współpracowników i wielkich przeszkodach technicznych. Rozgłośnia ma tę świadomość, że wielu jej słuchaczy upatruje w tych audycjach "Świtu" nowej epoki, wolności i swobody.

"Świt" podaje nowe szczegóły o obozie koncentracyjnym w Majdanku. Obóz nazywa się obozem SS, bo jest wyłącznie pod nadzorem SS. Mieści się w nim około 15 tys. osób, podzielonych na 5 pól. Pole 1, obejmują żydzi z Polski i z zagranicy, pole 2, żydzi i polacy, przeznaczeni na śmierć. Pole 3, polacy zbiegli z pracy i inni "przestępcy". Pole 4, ofiary złapane na ulicy. Pole 5 kobiety. Wyżywienie składa się z pół litra kiepskiej zupy i kawałka chleba na dzień. Śmiertelność w obozie jest b. duża. Traktowanie okropne. W obozie ma się też znajdować b. premier francuski Leon Blum i wielu innych wybitnych polityków żyd.

W Moskwie odbył się trzeci Zjazd wszechsłowiański. Polskę reprezentowała Wanda Wasilewska i płk. Zygmunt Berling, dowódca świeżo utworzonej w Rosji dywizji im. Tad. Kościuszki, która ma walczyć u boku czerwonej armii. Oboje mówcy pomstowali na polski rząd faszystowski w Londynie i ślubowali wierność Stalinowi. Radiostacja sow. "Kościuszko" śle apel za apelem do "Braci Polaków" o wybuch powstania przeciw niemcom, a na pomoc przeciw sowietom. Oczywiście dywizja "Kościuszki" wychwalana jest jako "jedyna armia polska".

12.V. p. Prez. Raczkiewicz odbył konferencję z prem. Sikorskim. W Londynie odbył się zjazd Międzynarodowego Związku Kobiet, na którym reprezentantka Polski i ogólno-europejskiego ruchu socjalistycznego była p. Lidia Ciołkoszowa.

II. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA.

12.V. o godz. 23.30 podał New-York do wiadomości, że cały zorganizowany opór Osi na wszystkich frontach w Tunisie ustał. W ten sposób skończyła się kampania w Afryce, rozpoczyna się uderzenie na Europę.

"Najruchliwszy" mąż stanu Churchill, który 10.V. obchodził 3 rocznicę swego premierostwa, 12.V. przybył do Waszyngtonu na piąte spotkanie z prez. Rooseveltem. Bezpośrednio po przybyciu

Churchilla, któremu towarzyszyli marszał. Wawell i kilku szefów sztabu, admiralicji i RAF, zaczęły się obrady, o których stale informowani są Stalin i Czang-Kai-Szek. Sprzymierzeńcy nie tracą czasu i po zwycięstwie w Tunisie przystępują do zorganizowania dalszej akcji.

Równocześnie w Kairze odbywa się konferencja najwyższych dowódców sprzymierzonych wojsk Bliskiego Wschodu. Udział w niej biorą gen. Wilson, dowódca sprzymierzonych wojsk Bliskiego Wschodu, gen. Powell dowódca wojsk w Persji, gen. Platt dow. wojsk bryt. Afryki wschodniej, gen. Lintson gub. Malty i Cypru, admirał Douglas i Letton, dow. lotnistwa Bliskiego Wsch.

Wobec tych groźnych perspektyw Hitler wyjechał na front zachodni i min. Speer złożył mu sprawozdanie o "wale ochronnym" Europy.

Do Italii przybył marsz. Goering, dla zorganizowanie obrony przeciw - lotniczej, oraz Himmler i Meisner w celu organizowania służby bezpieczeństwa.

Ostatnia nadzieja - łodzie podwodne zaczynają też niemców zawodzić. W czasie ostatniej 3-dniowej bitwy konwojowej na Atlantyku zatopiono 10 łodzi podwodnych niem., z tych 4 napewno, 4 prawie napewno, 2 b. prawdopodobnie.

Zaczyna się wyraźnie wszystko załamywać. Pęka i wewnątrz dyscyplina. We Włoszech rośnie bunt. W Niemczech zapanowała zgroza. W Berlinie i w Hamburgu ludzie ostentacyjnie nie kupowali gazet, lub rzucali je na ziemię.

W Anglii i w Ameryce zrozumiała panuje radość. Min. Knox oświadczył, że skutkiem zwycięstwa w Tunisie transporty na Bliski Wschód i do Rosji skrócą swą drogę o 3 tys. mil morskich, przez co podwoi się siłę przewozową tonażu sprzymieżonych niemal podwójnie.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

WSCHÓD: Lotnictwo sow. prowadzi nadal ofenzywę powietrzną na niem. bazy zaopatrzenia. Bombardowano ponownie Gdańsk, Biełgorod, Oreł, linie kolej. na zapleczu frontu.

Na Kubaniu nacisk sow. na Noworosyjsk wzrasta. Walki lokalne trwały k. Wołchowa i Lisiczańska.

POŁUDNIE: Opór wojsk Osi wszędzie złamano. Liczba jeńców przekroczyła 150 tys. Francuzi na zachód od Zaghuan zmusili do bezwarunkowej kapitulacji dywizję włoską, najdłużej się broniącą i niem. grupę pancerną, która w 1940 r. dokonała głośnego przerwania frontu pod Sedanem. Przypominamy, że VI armia, która triumfalnie defilowała w Warszawie skończyła się w Stalingradzie, teraz przyszedł kres na zwycięzców Francji, których wzięli do niewoli Francuzi. Zaczyna się wyrównywanie krzywd!

Dowódca I armii niem. von Arnin dostał się też do niewoli i 11 innych generałów niem. Nie można zrozumieć dlaczego nagle niemcy tak szybko się poddają. Całe oddziały poddawały się pospiesznie nawet korespondentom wojennym. Sznur jeńców ciągnie się na 150 klm. Porzuconą bronią, niezniszczoną, można będzie uzbroić całe nowe dywizje. Cały Cap Bon to jakby jeden obóz koncentracyjny.

Tymczasem lotnictwo sprzymierzone bez odpoczynku bombarduje porty i lotniska na Sycylii, Sardynii i w Pantalerii.

9.V. nastąpił najsilniejszy z dotychczasowych atak 400 bombowców na Palermo. Na przestrzeni 1 klm.² padło 1/2 milj. bomb. Bombardowany jest też cały pas nadbrzeżny połudn. Włoch. Wojna objęła już bezpośrednio Italię.

11.V. 200 bombowców, pod osłoną 100 myśliwców, bombardowało Marsalę. Ciężkie bombowce amer. atakowały Catanię, trafiono tam 3 okręty. Naloty objęły też Morze Egejskie i Grecję.

ZACHÓD: Stale bombardowane są cele komunikacyjne we Francji. Małe eskadry niem., które pojawiają się nad Anglią, tracą połowę aparatów atakujących. Zbombardowano silnie Duisburg.

DALEKI WSCHÓD: Bombowce amer. atakują bazy jap. na N. Gwinei i na N. Brytanii. Próby jap. lądowania na Bamboe udaremniono.

IV. RÓŻNE.

Ziemia się pali pod nogami najeźdców. W Holandii ogłoszono stan wojenny, na ulicy stoją karabiny maszynowe, akty sabotaży mnożą się. W Norwegii podpalają magazyny wojskowe. W Grecji działają coraz skuteczniej bojówki. Nawet w Finlandii wołają - dosyć! 5 ministrów socjal. dem. grozi wystąpieniem z rządu. Premier węgierski Kallay nie zechciał czekać na Hitlera w głównej kwaterze i odjechał bez pożegnania...

Prem. Churchill odbył inspekcję oddziałów lotniczych dysponujących samolotami najnowszej konstrukcji. Zmiany i nowowprowadzone ulepszenia są tak znaczne, że nawet najwybitniejsi fachowcy, towarzyszący premierowi, nie mogli się zorjentować w znaczeniu innowacji. Radio Ankara w sprawozdaniu z tej wizytacji mówi, że nowe aparaty ang. przeszły najśmielsze pomysły znanego powieściopisarza ang. Wellesa. Aparaty mają być dopiero użyte przy nowych wielkich operacjach.

Samoloty "Moskito", które przeprowadzają tak śmiałe ataki są wynalazkiem już tej wojny światowej. Są one wyłącznie konstrukcji drewnianej. Uzbrojenie wynosi 4 armatki i 4 ckm. Bronią jest ogromna szybkość. Są to dotychczas najszybsze aparaty świata. W ciągu pop. mogą przelecieć z Londynu do Malty /2 tys. klm/. Piloci ang. odbywali na "Moskito" loty do Związku sow., skąd po zjedzeniu śniadania w Moskwie odbywali w tym samym dniu lot powrotny. Nośność aparatu wynosi niespełna 1000 kg. "Moskity" są używane zarówno jako lekkie bombowce, jak też jako aparaty myśliwskie.

W Londynie zaprzeczono oficjalnie twierdzeniu niemieckim jakoby Anglicy zrzucali t. zw. ołówki zapalające, które miały spowodować śmierć wielu dzieci niemieckich.

St. Zjednoczone budują nowe olbrzymie bombowce, wobec których "latające twierdze" wydadzą się niewinną zabawką. Nośność ma przekraczać znacznie nośność najcięższych bombowców świata ang. 8-tonowych "Lancaster".

Sztab marynarki niem. chce pozostawić na pastwę losu marynarkę włoską na Morzu Środziemnym, a przenieść swe łodzie podwodne na Atlantyk, celem wzmożenia walki podwodnej na Oceanie. W Italii z rozgoryczeniem notuje się te głosy niemieckie.

Goering udał się do Wiednia celem wydania zarządzeń obrony przeciw lotniczej. W związku z tym podkreśla się, że Wiedeń znajduje się w promieniu działalności bombowców ang. i amer., startujących z Afryki.

Niemcy zażądali od Węgrów zgody na budowę nowych lotnisk na Węgrzech.

We Francji zarządzili Niemcy częściową ewakuację Tulonu i Nicei.

Carlo Sforza, general. sekret. partii faszystowskiej, dał do zrozumienia, że wkrótce nastąpi nowa czystka w szeregach partii, która nie może tolerować dłużej ludzi słabego ducha i tchórzy. Na zebraniu przewodniczących partii faszystowskich wyraził się Sforza: jeśli już mamy upaść, to musimy upaść z godnością, aby, ci którzy po nas przyjdą, wiedzieli, że zrobiliśmy wszystko dla obrony honoru!

Marsz. Mannerheim i prez. Finlandji Ryti dali odmowną odpowiedź na zaproszenie do głównej kwatery führera. Skolei takie zaproszenie otrzymał teraz fiński premier.

Gen. Giraud oświadczył, że z końcem bież. roku armia francuska będzie już posiadała półtora miliona najnowocześniej wyposażonych żołnierzy.

Gen. por. Deavers został mianowany nacz. dowódcą wojsk amer. w Europie. Gen. Deavers jest wybitnym specjalistą broni pancernej.

Dziennik szwajc. "Baseler Nachrichter" pisze, że w obecnej sytuacji opracowanie planów inwazyjnych nie przedstawia żadnych trudności Aliantom.

W Turcji zaprzeczono oficjalnie pogłosce, jakoby Turcja wypowiedziała wojnę Bułgarii. Turcja jest obecnie zupełnie gotowa, gdyby zaszła potrzeba, do podjęcia działań wojennych. Przyczyniły się do tego w wysokim stopniu dostawy z Anglii.

Szef budownictwa morskiego St. Zjednoczonych admirał Korkan oświadczył: Wypędziliśmy niem. łodzie podwodne z Morza Karaibskiego i wód amerykańskich. Stocznie amer. budują teraz setki statków pomocniczych do zwalczania łodzi podwodnych. Statki te będą wspomagane tuzinami lotniskowców. Niebawem łodzie podwodne zostaną również przepędzone z oceanów.

----§§§§----

Na fundusz prasowy złożyli w zł.:
Dogge 100, Emil 25, Xy 21, Anetka 20
ze zbiórki Patałach 20, Ozołg 15
Z 14, Bank, Mewa, Orzeł, HA, Ignis, Me,
Felicja, Wanda, Piątka po 10,
Witold, Wita, Zorza po 5,
M 1000 ark. pap., Zbyszek 200 ark.
Kazimirka 200, Banda 200 i 10 matryc,
Tęsknota II - 190 ark. pap. i Urwis
3 kg. farby, Kazia 15 ark. pap.
Swój L 500 ark. papieru.

----%%%----